

PODBREZOVAN 15

Dvojtyždenník Železiarní Podbrezová a.s. | ročník LXIV | vyšlo 25. júla 2008

- Dnes v čísle: **1** Začíname s eurokvízom **2** O nástroji 5S **3** Na návšteve v Žiaromate **4** Prázdniny v Duchonke **5** Spoločenská rubrika **6** Prvý zápas úspešný

Prvú etapu máme za sebou.

F: A. Nociarová

Prvých dvadsať zamestnancov úspešne ukončilo bakalárske štúdium na HF TU v Košiciach

Investícia do vzdelania je nesporným kľúčom k úspechu. Takou filozofiou sa riadi aj vedenie Železiarní Podbrezová. Program prípravy mladej generácie realizuje prostredníctvom Súkromného stredného odborného učilišťa hutníckeho ŽP, s garanciou zamestnania úspešných absolventov. V Súkromnom gymnáziu sa už dva roky pripravujú na svoje budúce povolanie študenti, u ktorých je predpoklad, že budú pokračovať vo vyššom stupni vzdelávania. V spoločnosti funguje systém prípravy a vzdelávania zamestnancov na všetkých úrovniach. Ich odborný rast je zabezpečovaný organizovaním kurzov, školení a rôznych iných foriem. O tom, že v tejto firme má zvyšovanie kvalifikácie zelenú, svedčí aj promócia prvých dvadsiach bakalárov- hutníkov.

Spoločný projekt Železiarní Podbrezová a Hutníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach sa zrodil v roku 2004 podpisom rámcovej zmluvy. V akademickom roku

2005/2006 nastúpilo na externú formu bakalárskeho štúdia odboru hutníctvo na Hutnícku fakultu Technickej univerzity v Košiciach tridsaťjeden našich spolupracovníkov, ktorí prešli výberom z takmer stovky uchádzačov. Vedenie spoločnosti vytvorilo pre študentov také podmienky, aby bolo ich finančné a časové zaťaženie počas štúdia minimálne. Výučba bola realizovaná v priestoroch našich súkromných škôl. Štujúci popri zamestnaní mali síce úľavy, no

(pokrač. na str. 4)

Ďakujeme

Vážený pán generálny riaditeľ a členovia vedenia akciovnej spoločnosti Železiarní Podbrezová, dovoľte, aby sme sa vám poďakovali za jedinečnú príležitosť zvýšiť si svoju kvalifikáciu vysokoškolským štúdiom prvého stupňa na Hutníckej fakulte Technickej univerzity v Košiciach.

Veríme, že aj my prispejeme svojim vkladom k ďalšiemu rozvoju spoločnosti.

Je skôr výnimkou, aby zamestnávateľ umožnil svojim zamestnancom také výhodné podmienky pre štúdium, aké boli vytvorené nám, za čo vám patrí naše úprimné poďakovanie.

Prví úspešní absolventi bakalárskeho štúdia

Za stravný lístok od 1. augusta o päť korún viac

Železiarne Podbrezová zabezpečujú stravu pre svojich zamestnancov v zmysle platnej legislatívy, podmienky sú však nadštandardné. Denne je možné vyberať si z ponuky šiestich jedál, prostredie kantín je zmodernizované, jednoducho, stravníci si pochvalujú. V súčasnosti zamestnanec zaplatí za stravný lístok 25 korún, časť nákladov je hradená zo sociálneho fondu a časť z nákladov spoločnosti v oblasti starostlivosti o zamestnancov.

Tak, ako sa premietajú ceny energií a potravín do iných služieb, aj náklady na prípravu jedál z roka na rok rastú. Cena stravného lístka nebola upravovaná posledné tri roky. Dokonca 25 korún stál už od 1. júla 1999. V roku 2003 však bola cena zvýšená na 30 korún, ale v roku 2005, vďaka legislatívnej úprave v oblasti DPH bola znížená opäť na 25 korún. Náklady na výrobu jedál sú priebežne prehodnocované a práve narastajúce ceny vstupov viedli vedenie spoločnosti k rozhodnutiu, že od 1. augusta 2008 bude cena stravného lístka zvýšená o päť korún.

o.k.

Leňošenie v tráve objektivom M. Jančoviča

EURO - INFO

Zoznámte sa s euro bankovkami

Okamih, kedy vymeníme slovenské koruny za euromenu sa nezačína bližšie. Od 8. júla poznáme už aj konverzný kurz, ktorý predstavuje 30,1260 SKK/EUR a teraz je pre nás dôležité na tento krok sa dostatočne pripraviť.

V prvom rade by sme mali dostať do povedomia euro bankovky:

Séria eurových bankoviek pozostáva zo siedmich rôznych nominálnych hodnôt bankoviek, ktoré sú zákonným platidlom na území celej eurozóny. Každá eurová bankovka predstavuje jeden architektonický štýl. Sú na nich zobrazené stavebné slohy siedmich období európskych kultúrnych dejín. Tematicky sú znázornené pomocou prvkov okien, brán a mos-

tov. Na líčnej strane bankoviek sú zobrazené okná a brány, symbol európskeho ducha otvorenosti a spolupráce. Okrem architektonických prvkov, je na prednej strane bankoviek zobrazená aj vlajka Európskej únie. Dvanásť hviezd Európskej únie vyjadruje dynamiku a harmóniu súčasnej Európy. Mosty, ktoré sú hlavným motívom na rubovej strane bankoviek, symbolizujú komunikáciu medzi európskymi národmi a medzi Európou a zvyškom sve-

ta. Eurové bankovky sú dielom Róberta Kalinu z Rakúskej centrálnej banky, ktorého výtvarné návrhy vyhrali v roku 1996 celoeurópsku súťaž.

- 5 eurová bankovka – klasický sloh
- 10 eurová bankovka – románsky sloh
- 20 eurová bankovka – gotický sloh
- 50 eurová bankovka – renesančný sloh
- 100 eurová bankovka – barok a rokoko
- 200 eurová bankovka – vek železa a skla
- 500 eurová bankovka – moderná architektúra 20. storočia

Viac ako s euro bankovkami sa budeme stretávať s euromincami:

Eurové mince majú spoločnú stranu - rovnakú na všetkých minciach a národnú stranu - podľa toho, ktorá krajina mincu vydala. Spoločná strana mincí reprezentuje mapu Európskej únie. Na pozadí sú pripojené hviezdy európskej vlajky. Pozíciu Európy vo svete zdôrazňujú 1, 2 a 5-centové mince, zatiaľ čo 10, 20 a 50-centové predstavujú Európsku úniu ako spoločenstvo národov. Eurové mince

s najvyššou hodnotou zobrazujú Európu bez hraníc. Spoločnú stranu mincí navrhol Luc Luyck z Belgickej kráľovskej mincovne. Rubová strana mincí je určená pre národné symboly, ktoré si každý členský štát zvolí sám. Všetky eurové mince sú platné na území všetkých štátov eurozóny, bez ohľadu na to, ktorý štát ich vydal.

Národné strany slovenských eurových mincí vybrala Národná banka Slovenska na základe výsledkov celonárodnej ankety v decembri 2004. Víťazom ankety sa stal motív dvojkríža na trojvrší štátneho znaku Slovenska, ktorý bude na jedno a dvoj eurových minciach. Na 50, 20 a 10 centových minciach bude Bratislavský hrad a na 5, 2 a 1 centových minciach Kriváň. Autormi návrhov sú

Ivan Ďerhák (dvojkríž na trojvrší), Ján Čemaj a Pavel Károly (Bratislavský hrad) a Drahomír Zobek (Kriváň).

Eurocent (niekedy aj euro cent) je stotina hodnoty eura. Často sa používa iba označenie cent, ktoré sa však používa v mnohých iných menách sveta, predovšetkým pri rôznych dolároch. Toto pomenovanie pochádza z latinského označenia číslovky sto: Centum.

Európska centrálna banka neuvádza žiadny úradný symbol, ani skratku eurocentu, preto sa často používa desiatinný zápis so znakom eura (napríklad 0,99 €). Neoficiálny znak pre cent je c, ktorý pochádza z označenia amerického centu.

Z podkladov euro – info – o.k.

Editoriál

V sedemdesiatich rokoch bolo samozrejme, že za desať korún sa dalo kúpiť pol chleba, pol masla a desať rožkov. Postupne sa ceny menili a dnes je už pre nás zasa samozrejmosťou, že za takýto nákup zaplatíme čosi vyše stovky. Už sme si zvykli, že za malé nákupy platíme v stovkách a tie väčšie nás vyjdú na tisícky.

O niekoľko mesiacov to bude podstatne inak. Za rožok zaplatíme zhruba sedem centov a spomenutý desať, či vyše stokorunový nákup bude stáť okolo troch eur.

Hoci od prijatia konverzného kurzu ešte neuplynula zákonná lehota tridsiatich dní, na mnohých miestach už používajú duálne zobrazovanie cien. Tie v eurách sú tridsaťnásobne nižšie, ako tie, na ktoré sme boli zvyknutí. Opticky nižšie sumy nás môžu zlákať na odvážnejšie miňanie. Ak sme napríklad zvyknutí dávať sprejitné a neuvedomíme si tento fakt, môže nás to stáť stovky navyše. Ak dnes použijeme desaťkorunovú mincu ako „žetón“ na kôš v supermarkete, desať eur už bude bankovka a kúpime za ňu základné potraviny.

Ešte máme dosť času na to, aby sme sa stotožnili s cenovým rozdielom, ktorý nás čaká a dvojaké zobrazovanie cien nám má byť pri tom nápomocné. Najjednoduchšie sa vraj zvyká na nové ceny tak, že si budeme v duchu prepočítavať bežné denné nákupy a postupne si na ne budeme zvykať. Začnime preto hneď. Dvojaké ceny musia byť od 8. augusta všade a budú tam až do konca budúceho roka.

O. Kleinová

eurosúťaž * eurosúťaž * eurosúťaž

Žrebujeme v každom čísle

Našu rubriku o euromene čítate už desať mesiacov a z vašich ohlasov je zrejme, že aj zaujala. Rozhodli sme sa preto pripraviť na uvedenú tému aj čitateľskú súťaž. V každom z nasledujúcich čísel novin nájdete súťažnú otázku, na ktorú pošlete svoju odpoveď do desiatich dní od vydania čísla. Po každom kole bude víťaz odmenený vecnou cenou a na záver, v decembri, vyžrebovanému riešiteľovi všetkých kôl venuje hlavnú cenu Ing. Marian Kurčík, podpredseda Predstavenstva a ekonomický riaditeľ ZP a.s.

1. Otázka:
Koľko bankoviek má euromena?

€ Kupón č. 1

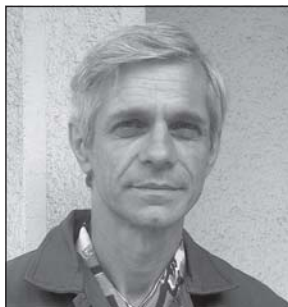
Odpoveď:
Meno a priezvisko:.....
Útvár:.....
Kontakt:.....

naša anketa ■ naša anketa ■ naša anketa ■ naša anketa ■ naša anketa

Čo by ste si dnes kúpili za desať euro?

Zhovárala sa: O. Kleinová
Foto: V. Kúkolová

Ing. Štefan UHRÍN, hutníka druhotvára

- No, keďže konverzný kurz je 30,1260 korún/euro, za desať euro si môžem dnes kúpiť napríklad jeden slušný obed v reštaurácii.

Ing. Igor SLAVKO, Levice, zákazník

- Asi ten bežný nákup v potravínach. Chlieb, mlieko, maslo, minerálku, nejakú tú šunku, zeleninu, bežný nákup.

Ján BÉREŠ, odbor obrany a ochrany

- Keby som šiel do predajne zeleniny, tak kilo paradajok, mrkvy, papriky, nejaké ovocie a tristo korún je preč.

Ján KURTÍK, personálny odbor

- Desať euro, to je zhruba tristo korún, tak kilo cukru za 26 korún, salámu za 119 korún, chlieb za 34 korún, čokoládu a nejaké ovocie.

Jozef DOBROTA, doprava

- Desať euro v dnešnej dobe? Kúpim si napríklad nejaké ovocie, trebárs na zavranie, alebo za to kúpim maslo, mlieko, vajcia..., bežný nákup.

Vyberáme z odbornej literatúry o systémoch manažérstva

NÁSTROJ 5S A JEHO ÚLOHA V ROZVOJI VODCOVSTVA V ORGANIZÁCIÍ

Po triezvej úvahe však horúce hlavy ochladnú a treba sa postaviť k problému priamo a s jasnou koncepciou. Existuje niekoľko prístupov k tomuto problému. Odporúčam osobnú skúsenosť manažmentu (môžeme to nazvať aj prieskum bojom). Vo väčšine prípadov zistenie potvrdí nejakú kontamináciu. Či už ide o technologickú nečistotu alebo kontamináciu pracoviska vonkajšími vplyvmi (prach, materiálové nečistoty, nečistota spôsobená operátorom...), je potrebné takýto stav poriadne zmapovať (napr. vo forme analýzy FMEA aplikovanej na tento problém – riziko a miera znečistenia, frekvencia výskytu a možnosti zabránenia znečisteniu). Problém vznikne v momente, keď nie je jasné, o aké znečistenie ide, prípadne skade pochádza. Na to, aby sme to mohli identifikovať, musíme pracovisko najskôr sprehľadniť a dať do technologického poriadku. Skvelým nástrojom je metóda 5S.

5S METODIKA

O ČO IDE?

5S metóda vzniká v automobilovom priemysle v Japonsku ako podporný nástroj pre súbor Lean manažment nástrojov. Ide o podstate o kombináciu systému auditov so zdravým sedliackym rozumom zameraným na zlepšenie produktivity pracoviska (ide o širší význam tohto slova, zahŕňajúci napr. aj účinnosť v oblasti kvality alebo bezpečnosti práce). 5S je systémom používaným na identifikáciu siedmich druhov plytvania: transport – doprava, nadvýroba, pohyby, zásoby, čakanie, nadpráca a chyby.

Vo všeobecnosti existujú tri základné druhy pracovísk – tretotriedne (pracovníci odhadzujú odpad okolo a nikto za nimi nečistí), **druhotriedne** (pracovníci odhadzujú odpad a niekto za nimi ho zbiera) a **prvotriedne** (nikto neodhadzuje odpad okolo seba a každý udržuje pracovisko v poriadku).

Ako má vyzerat

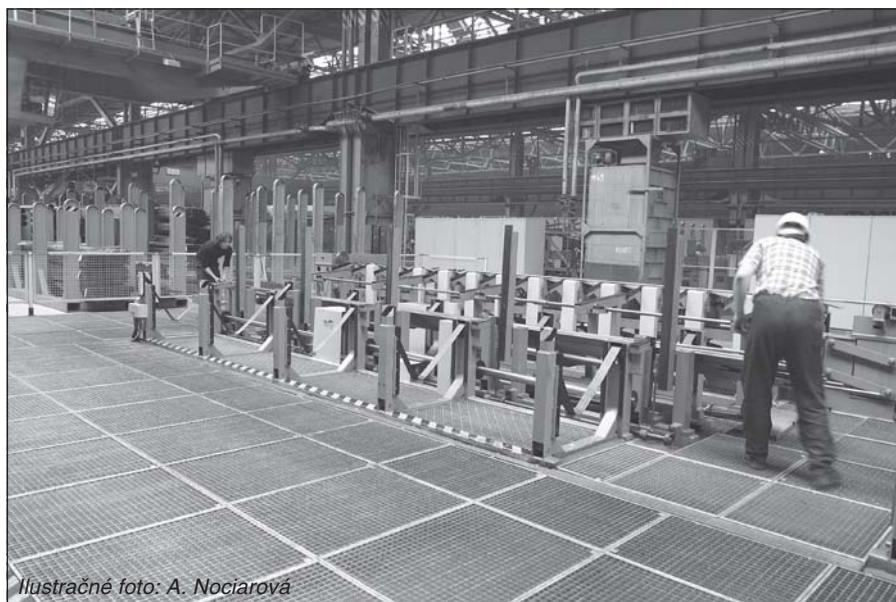
„dobré“ pracovisko?

Takéto pracovisko musí byť dobre vizuálne riadené, kde jednotlivé oblasti sú jasne označené, položky sú bez potreby červeného značenia, je to jasné miesto pre všetko, všetko je na svojom mieste s položkami jasne označenými.

Základné zásady 5S metodiky:

Čím čistejšie je pracovisko, tým skôr sa dajú identifikovať problémy, práca je bezpečnejšia, je ľahšie predvídateľná, organizácia v ňom je jednoduchšia a vizuálne prehľadnejšia, štandardizácia a organizácia pracoviska umožňuje rýchlejšie reakcie, s ľahšou a jednoduch-

Čistota na pracovisku, aj to je jedno z kritérií, ktoré zohráva veľmi dôležitú úlohu pri zákaznických auditoch. Ak sa stane, že audítori poukážu práve na túto oblasť, nasledujú nechápavé pohľady naznačujúce názor pracovníkov na zistenie auditu. Tí audítori asi nevedeli už nič nájsť, tak sa vyburili na takej banalite! V niektorých organizáciách sa pridá ešte konštatovanie o pomýlenosti audítora, veď predsa nevyrábame raketoplány... Nemôžeme predsa viac čistiť ako vyrábať...

Ilustračné foto: A. Nociárová

šou kontrolou úrovne skladových zásob a komunikáciou o stave výroby.

Výhody prístupu v zmysle 5S metodiky môžeme rozpisat aj vo forme nasledujúceho porovnania:

- **bezpečnosť** – žiadne skryté prekážky,
- **kvalita** – žiadna kontaminácia výrobku,
- **schopnosť reakcie voči zákazníkovi** – prehľad o tom, čo je k dispozícii,
- **vizuálna kontrola** – všetko jasné na prvý pohľad,
- **časový manažment** – lepšia organizácia práce.

Čo znamená 5S?

1. **SEIRI** (vytriedenie) – maž iba to, čo treba.
2. **SEITON** (vizuálne usporiadanie) – čo máme, musí mať svoje meno.
3. **SEISO** (vyčistenie) – všetko čisté a udržiavané v čistote.
4. **SEIKETSU** (vybudovať štandardy) – robí poriadok a čistotu rutinne.
5. **SHITSUKE** (vylepšovanie) – neustále opakovanie a zlepšovanie.

Podme triediť

Niektorí by si asi povedali, že keď je zistením auditu kontaminácia, nečistota na pracovisku, potom stačí všetko vyčistiť a je to hotové. Problém však nie je zas až taký jednoduchý. Ak chceme čistiť, musíme zabezpečiť, že čistíme správne položky a tieto nebudú opakovane znečistené. Preto je nutné najskôr vytriediť a separovať potrebné a nepotrebné položky. Vytriedenie teda znamená jasné rozlíšenie toho, čo je potrebné a bude udržiavané a toho, čo je nepotrebné a bude vyrá-

dené. Neznamená len usporiadanie jednotlivých položiek, ale odstránenie všetkého, čo je v súčasnej dobe na vykonanie danej operácie na pracovisku nepotrebné (čo je potrebné, v akom množstve a kedy).

Roztriedenie položiek prebieha podľa nasledujúcich kritérií:

- môžeme použiť - primeranú funkciu alebo primeranú periódu (kedy je to potrebné) a primerané množstvo (v akom množstve je to potrebné),
- nemôžeme použiť - neprimeranú funkciu, neprimeranú periódu, neprimerané množstvo,
- pravdepodobne sa nebudú používať - uprednostniť nepoužívanie, zdajú sa byť nepotrebné,
- kde všade môžeme hľadať nepotrebné položky - v skladovacích priestoroch na zásoby a hotové výrobky, v skladovacích priestoroch na nástroje, lisovacie nástroje, kontrolné nástroje a pod., na podlahe, na komunikáciách a pracovných plochách, na nezastrešených priestoroch a v kanceláriách.

Vytriedenie je skutočne dôležitým prvým krokom, v prístupe k zlepšovaniu stavu na pracovisku. Treba si totiž uvedomiť, čo spôsobujú nepotrebné položky:

- firma sa stáva ťažšou a preplnenou,
- priestor ostáva zavalený nepotrebnými a neproduktívnymi predmetmi,
- pracovníci musia obchádzať nepotrebné predmety, čo zvyšuje neproduktívne pohybové straty,
- viac času sa spotrebuje hľadaním položiek zavalených nepotrebnými predmetmi,
- nepotrebné zásoby a zariade-

nia zvyšujú náklady a znižujú zisk,

- nadbytočné zásoby sa časom kazia a stávajú sa nepoužiteľnými,
- potrebou spotrebávať aj nepotrebné zásoby stráca firma pružnosť a konkurencieschopnosť,
- nepotrebné zásoby znamenajú stratené peniaze na extra "manažment" zásob,
- nadbytočné skladovanie zakrýva iné druhy problémov (neefektivita alebo poruchovosť zariadení, nevyváženosť procesov, neskoré dodávky...),
- nepotrebné položky sú prekážkou pri prestavbe rozmiestnenia zariadení a sťažujú zlepšovanie toku materiálu a výroby,
- vybudované skrinky a police na skladovanie nepotrebných predmetov kladú prekážky medzi pracovníkov a zhoršujú komunikáciu medzi nimi.

Naopak, vytriedenie pomáha dostať pod kontrolu položky, ktoré sme už uviedli:

- zvyšuje kvalitu:
- správne usporiadanie materiálov a nástrojov znižuje počet chýb a zlepšuje opakovanosť,
- umožňuje pracovníkom na prvý pohľad vidieť, čo majú robiť na zabezpečenie kvality,
- zabezpečuje viditeľnosť problémov, a tým možnosť ich riešenia,
- **znižuje náklady:**
- skracuje čas prestavovania, odstraňuje hľadanie dielcov, uvoľňuje podlahovú plochu,
- odstraňuje všetko, čo nie je potrebné,
- situácie nedostatkových alebo nadmerných zásob sú rozpoznateľné a zreteľne signalizované,

- jednoduché zistenie činností, ktoré je potrebné vykonať, ľahké nájdanie dielcov,

zvyšuje schopnosť reagovať:

- umožňuje rýchlejšie reagovať na požiadavky zákazníkov a urýchliť prechod materiálu výrobou,
- zlepšuje komunikáciu a reaktivitu vďaka angažovanosti pracovníkov,
- podporuje rýchlu prípravu, pružnosť, jednoduchosť, hospodárenie s priestorom, neustále zlepšovanie,
- nedostatky sa stávajú výnimkou a vyžadujú okamžité riešenie,

zvyšuje bezpečnosť práce:

- ak je všetko na svojom mieste a pracovníci majú riadny popis práce, v prípade nebezpečnej situácie vedia, kde nájdú všetko potrebné,
- značenie na podlahe poskytuje pracovníkovi vizuálnu kontrolu, takže sa môže nebezpečným situáciám vyhnúť.

Postup triedenia položiek by mal prebiehať podľa nasledujúcej schémy troch krokov:

1. rozdelenie oblastí na pracovisku a zodpovednosti za tieto oblasti,
2. triedenie položiek podľa stanovenej kritérií - má obsahovať rozdelenie posudzovaných predmetov do maximálne troch kategórií: nevyhnutné na prácu (ponechať), nejasný účel predmetu (rozhodnúť) a nepotrebné (odstrániť),
3. odstránenie - rozhodnutie - ponechanie, v tomto kroku nám môže výrazne pomôcť pomocka, ktorá sa nazýva červený lístok. Červený lístok slúži na identifikáciu nepotrebných položiek - predmetov, označenie kusov na likvidáciu alebo umiestnenie v určenej lokalite, jasné označenie potrebných a nepotrebných položiek - predmetov, odstránenie nepotrebných položiek na pravidelnej (napr. týždennej alebo dennej) báze. Pri používaní červených lístkov je potrebné dodržiavať zásady:
- nepodporujte ľudí pri hľadaní výhovoriek. Budte spravodliví - predmety na odstránenie vyznačte vo všetkých zónach,
- nerobte kompromisy, v prípade pochybností..., vyhodí!
- ak sú známe alebo navrhnuté zlepšenia, môžu byť označené aj dosiaľ potrebné predmety,
- urobte primerané ústupky pri dekoratívnych predmetoch,
- presvedčte sa, že každý chápe, čo má byť označené a prečo. Prvým krokom sa aplikácia metodiky samozrejme nekončí. Neuspokojte sa s dosiahnutým pocitom zadosťučnenia po realizácii prvého triedenia. Nasledovať musia ďalšie kroky 5S metodiky.

M. Šesták, TRW Steering Systems Slovakia, s.r.o.

Zo života spoločností skupiny

S Ing. Ľubomírom Kupcom, generálnym riaditeľom S povestou spoľahlivého partnera

Dovoľte na úvod trochu retrospektívy? Keď ste nastupovali v máji roku 2006 do funkcie generálneho riaditeľa, prevzali ste firmu s nemalými problémami a bolo to na hrane bud' - alebo.

V Žiaromate boli pohľadávky, s plnením obchodného plánu boli veľké problémy. Vytýčili ste si cieľ - všetko prekopaf a dokázať životaschopnosť tejto fabriky. Dári sa vám toto predsavzatie plniť?

- Ponuka na funkciu v Žiaromate, a.s., prišla nečakane a priznám sa, že som pri preberaní funkcie nemal dostatok informácií o stave, v akom sa spoločnosť nachádza.

Informácie o skutočnom stave som získal až po nástupe do funkcie. Fakt je, že Žiaromat bol v polovici roku 2006 v červených číslach. Revitalizácia spoločnosti však začala oveľa skôr - vstupom ŽP a.s. (aj keď nepriamo). Bol vypracovaný a postupne realizovaný revitalizačný program, v ktorom boli charakterizované všetky slabé stránky spoločnosti. Aktualizovaná bola hlavne organizačná štruktúra, získaný bol certifikát systému manažérstva kvality podľa STN ISO 9991 :

2001, čo rozhodujúcou mierou prispelo k zefektívneniu výroby. Začalo sa s aplikáciou informačného systému. Dokončená bola inventarizácia záväzkov a došlo k realizácii ďalších 32 úloh.

Po mojom nástupe do funkcie predstavenstvo a manažment spoločnosti prijali krátkodobé opatrenia na zabezpečenie zisku. Z dlhodobých zámerov boli prepracované hlavné koncepcie uceleného informačného systému, Strategického plánu na roky 2007 - 2012, Strategického plánu výroby na roky 2007 - 2012, bola spracovaná Stratégia ťažby vlastných surovín, Plán investičného rozvoja na roky 2008 - 2012 a návrh Odbytového a Finančného plánu na roky 2008 - 2012.

Z môjho pohľadu bolo nevyhnutné najmä urýchliť doplnenie vyrábaného sortimentu šamotov, vzhľadom na požiadavky odberateľov a lacné dovozy normalizovaných tvaroviek z Ukrajiny a rozšíriť sortiment o ďalšie výrobky. Nie každý pochopil nutnosť takéhoto postupu. Z technológie a výroby museli preto odísť ľudia, ktorí nechceli pochopiť nutnosť realizácie týchto

opatrení.

Veľkú pozornosť sme venovali kvalite produkcie, termínom ucelených dodávok a celkovému poriadku v priestoroch spoločnosti. Väčšinu týchto úloh sa podarilo naplniť vo veľmi krátkom čase. Odmenujú sú slová uznania od odberateľov aj dodávateľov, ktoré svedčia o tom, že Žiaromat, a.s., získava povest spoľahlivého partnera.

Čo všetko ste podstúpili, kým ste sa dostali ku kladným výsledkom hospodárenia?

- Ku kladným výsledkom hospodárenia sme sa dostali pomerne rýchlo. V júni 2006 sme ešte vykázali stratu 490 tisíc korún, ale nasledujúce mesiace sme vytvárali zisk a na konci roka bol kladný výsledok hospodárenia 6,466 mil. korún.

V roku 2007 sme udržali nasadený trend a v priebehu celého roka sme vytvárali zisk v súlade s finančným plánom, čo bolo aj základom pre významné rozhodnutie predstavenstva - predčasne ukončiť vyrovnanie. Zostávajúce pohľadávky veriteľov boli vyrované v októbri 2007 a spoločnosti sa otvorili ďalšie perspektívy.

Dokázali sme priebežne reštrukturalizovať vyrábaný sortiment, začali sme vyrábať vyš-

šie kvality šamotu aj žiarobetónov a presadili sme sa kvalitou produkcie. Prezradíte nám aj ďalšie zábery? - V dlhodobom pláne investičného rozvoja je plánovaná stavba tunelovej vpaľovacej pece na šamot. Súčasná technológia je morálne aj fyzicky zastaralá. Neumožňuje

Lisy na liaci šamot.

F. archív Žiaromatu Kalinovo

dynamiku rozvoja spoločnosti. K novej peči, ktorá bude postavená mimo súčasnej technológie, bez obmedzenia výroby, potom bude možné postupne premiestniť lisovňu a prípravňu, optimalizovať technologické toky a zabezpečiť prudký rast produktivity práce a zníženie energetickej náročnosti výroby. V neposlednom

rade v uvoľnených priestoroch po presťahovaní lisovne a prípravne, je možné rozbehnúť výrobu ďalších - nových výrobkov.

Sú to smelé plány, ale verím, že budú realizované a v konečnom dôsledku prinesú prospech pre celú skupinu ŽP Group.

Zhovárala sa O. Kleinová

Prvých dvadsať zamestnancov úspešne ukončilo bakalárske štúdium na HF TU v Košiciach

(dokonč. zo str. 1)

skutočnosť, že ošmi odstúpili už v prvom semestri nasvedčuje, že nároky na štúdium zľavnené určite neboli.

Pre dvadsať úspešných absolventov sa stal 11. júl 2008 výnimočným dňom. Po troch rokoch štúdium úspešne ukončili v aule Hutníckej fakulty Technickej univerzity v Ko-

šiciach promóciou. Z rúk prodektanky doc. Ing. Beatrice Plešingerovej, CSc., prevzali diplomy a bol im udelený titul bakalár. Lile Csordásovej k ukončeniu štúdia s červeným diplomom blahoželal dekan Hutníckej fakulty, prof. Ing. Karel Tomášek, CSc.

V pondelok, 15. júla, sa uskutočnilo stretnutie úspeš-

ných absolventov s vedením spoločnosti. Ing. Vladimír Soták, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ, blahoželal čerstvým bakalárom a vyjadril presvedčenie, že vedomosti, ktoré štúdiom získali, budú ich prínosom pre úspešné napredovanie spoločnosti v budúcich rokoch.

O. Kleinová

Lile Csordásovej k ukončeniu štúdia s červeným diplomom blahoželal dekan Hutníckej fakulty, prof. Ing. Karel Tomášek, CSc. F: A. Nociarová

Opýtali sme sa úspešných absolventov:

1. Čo bolo podnetom k vášmu rozhodnutiu zvýšiť si vzdelanie takouto formou?
2. S akými pocitmi ste prevzali bakalársky diplom?

Bc. Lila CSORDÁŠOVÁ, zásobovanie

1. Externé štúdium je veľmi náročné popri rodine a zamestnaní a určite mi dá každý takýto študent za pravdu, že možnosť, akú nám poskytli ŽP a.s., bolaobrovskou príležitosťou a pomocou pri zvýšení svojho vzdelania.

2. Pocity som mala zmiešané, ale hlavne pekne a príjemné.

Bc. Ján HROŠ, odbor ekonomického plánovania

1. Podnetom k štúdiu bolo roz-

šíriť si vedomosti, zvýšiť si kvalifikáciu a dobehnúť zameškané z mladosti. Teraz už je človek rozhladenejší, zodpovednejší a plne si uvedomuje, že len vzdelávaním sa môže niekam posunúť.

2. Bol to skutočne silný zážitok, a to nielen pre nás absolventov, ale aj pre rodinných príslušníkov. Aj ich zásluhou sme to totiž zvládli do úspešného konca.

Bc. Radoslav KÚRTY, centrálna údržba

1. Prvotný podnet pre podanie

príhlášky na bakalárske štúdium na Technickej univerzite v Košiciach, a tým možnosť

zvýšiť svoje vzdelanie a aj kvalifikáciu, mi dala moja mama, za čo sa jej chcem touto cestou srdečne poďakovať.

2. Bakalársky diplom som preberal s pocitom, ktorý sa len ťažko vyjadruje slovami. Bolo to zadosťučinenie za náročných tri roky štúdia, ktoré upadli do zabudnutia v okamihu keď som pozrel do radostou žiariacich

očí svojich najbližších, mojej mamy a priateľky, ktoré ma sprevádzali na promóciách.

Bc. Stanislav TURŇA, oceliarenie

1. Ťažká otázka. Azda dokázať si sám sebe, a možno aj iným, že sa dá študovať aj v staršom veku. Druhým dôvodom bola moja večne nespokojná duša. Nevieam žiť kľudným životom, skôr mi vyhovuje napä-

tie... Splnil som si môj nedokončený sen z mladosti (čiastočne).

2. Zmiešané pocity. Moja prešedivela hlava sa tam dosť neprírodzene vynímala, ale na druhej strane som mohol byť aspoň trochu hrdý, že som niečo dokázal. Hlavne som spoznal veľa príjemných a rozumných ľudí, či už medzi tými čo nás učili, alebo sa ináč podieľali na našom úspešnom štúdiu, ale aj medzi mojimi spolužiakmi.

O. Kleinová

V poradí druhý turnus detí zamestnancov Železiarní Podbrezová, v detskom letnom tábore, prebieha v rozľahlom areáli na Duchonke. Deň pred víkendom sme boli zvedaví, ako sa im darí, či sa cítia dobre a či im nechýbajú rodičia, kamaráti. Aj keď nám pri odchode z Podbrezovej dážd kropil kapotu auta, v cieľi našej cesty nás slnko štekľilo svojimi lúčmi. Areál bol plný detí, ktoré boli zaujaté reťazovitou hrou. Mnoho skupín ani nevnímalo, že sa medzi nimi nachádzajú dospelí a horiace ohníky v ich očiach dávali odpoveď na otázku, či im chýba domov. Napriek tomu sme neodolali zvedavosti a niektorých sme sa priamo opýtali na ich dojmy z tábora.

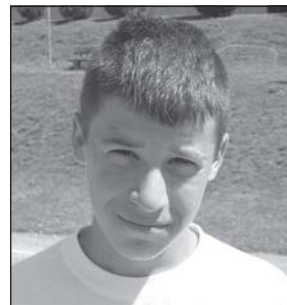
Filip Vlček

- Práve sa hráme takú hru, že si kradneme zlatky. Každý deň sa hráme hocijaké hry v tomto areáli, aj von. Včera sme si stavali bunker v lese a ryžovali zlato. Jedlo mi aj chutí, aj nie, nie som veľký jedák, ale varia dobre.

Alexandra Bizubová

- My chytáme ostatných, ktorí nám kradnú zlato. Aj našu vľajku nám ukradli, musíme ju vykúpiť. Vykúpime ju za zlatky, ktoré sme včera v lese naryžovali. Vykúpiť musíme aj našich kamarátov, ktorých nám takisto kradnú. Tieto hry sú fakt super.

Šimon Háhn

- Je tu dobre. Vstávame okolo pol ôsmej, nasleduje rozcvička, potom ideme na raňajky. Strava mi tu chutí, je dobrá. Raňajky sú pestré. Cez deň sa hráme rôzne hry v skupinách, už som si našiel aj mnoho kamarátov. Čakáme na lepšie počasie, aby sme mohli ísť aj na kúpalisko.

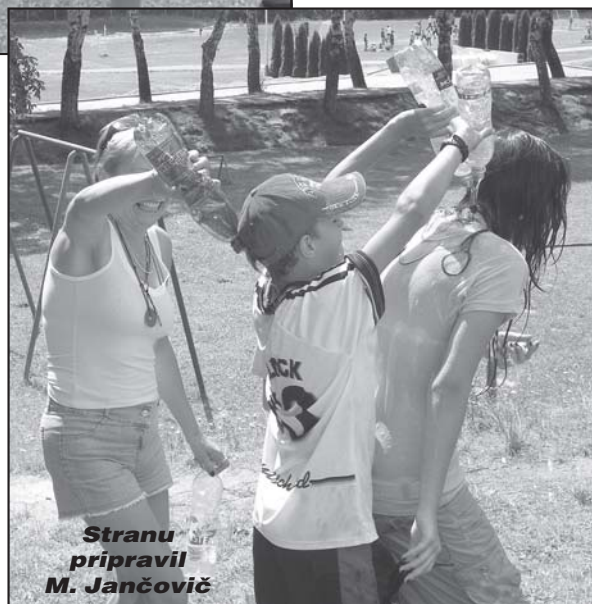
Duchonka - - tábor hier, dobrodružstiev a zážitkov

Návrat detí z letného tábora Duchonka je 29. júla o 14.15 hod.
Odchod detí do letného tábora do Duchonky je 29. júla o 7.30 hod.

**František Zifčák,
konateľ spoločnosti EuDeal**

- Tábor je relaxačno - oddychový, je zameraný hlavne na zážitky a na vyžitie pre deti. Máme hlavného vedúceho, ktorý tvorí program, komunikuje s vedúcimi skupín a spoločne prihlasujú na jednotlivé deti, individuálne prístupujú k menej fyzicky zdatným, či psychicky labilnejším deťom. Vytvárajú pre ne užšie profilovaný „priestor“, aby ľahšie prekonali clivotu, či kondičné „nedostatky“. Jednoducho povedané, aby aj oni boli rovnocennými ostatným deťom. V tomto prípade robia „zlú krv“ aj rodičia, ktorí sú s takými deťmi v príliš úzkom kontakte a znehodnocujú tak adaptačný proces. Aj keď neobmedzujeme komunikáciu s rodičmi cez mobil, deti majú mobil celý deň so sebou, je lepšie, ak je tento kontakt zriedkavejší. Čo sa týka programu, musíme prihliadať na počasie, ktoré je veľmi premenlivé, snažíme sa podľa neho plánovať celodenný program niekoľko dní dopredu. Od toho závisí aj návšteva kúpaliska, na ktorú treba objednať autobus, či pripraviť balíčky so stravou. No máme kreatívnych vedúcich, ktorí denne zvažujú všetky okolnosti a pružne organizujú celý program.

Stranu pripravil
M. Jančovič

Matúš Kocka

- V tábore je fajn. Mám tu kamošov, s ktorými som sa už poznal predtým, no mám aj nových. Väčšinou sme tu v areáli, kde hráme plno zaujímavých hier. Na izbe bývame štyria, sú to dobrí kamaráti. V tábore som druhýkrát, no predtým to bolo dávno, tu je fajn, páči sa mi tu.

Daniela Černáková

- V tábore som druhýkrát, predtým som bola v Repišti. Aj tam sa mi páčilo, no tu máme trampolíny. Je to podobné. Aj tu máme hry, karneval. Aj program je podobný – rozcvička, raňajky, hry, ... Prišla som sem s mojou kamarátkou a druhú poznám z Repišťa. Vraj tu mali byť počítače, no nie sú.

Kristína Háhnová

- Práve sme skončili jednu super hru, poriadne sme sa oblievali, celá som mokrá, no zima mi nie je, dnes je veľmi teplo. No aj iné hry sú super. Skáčeme na trampolíne, šmýkame sa na šmýkačke. Tento talizman nás chráni v lese pred zlými duchmi.

DIEVČA S MOTORKOU

Jaroslava Núterová

XXXVII.

„Bože môj!“ Dalibor sa nevojak odtiahol. A on si myslel, že zažil všetko! Zrazu sa rozhodol. „Dobre teda, pod.“

Ľiši pomaly. Okrem snehových pluhov nestretli žiadny dopravný prostriedok. Kto by sa vybral na cestu v túto neskórú večernú hodinu! Hoci mala prázdny žalúdok, Anetu naplo na zvracanie a príserne ju rozbolela hlava. Dalibor kútkom oka sledoval ako si pritisla ruku na ústa a obanoval, že sa dal predvedieť. Odchýlil okno na svojej strane.

„Zastávím?“ opýtal sa. Príkývla. Nohy ju však nepočúvali, tak iba otvorila dvere a zhlboka sa nadýchla. Keď ju začalo triasť od zimy, zabuchol dvere. „Vrátime sa,“ povedal. „Nie!“ Vyplašena z neho pozrela. „Je mi fakt lepšie.“

Po niekoľkých metroch sa Dalibor rozohovoril. Upozornil na miesto nehody, informoval dievčinu o výpovedi vodiča kamióna. Jednoznačne – Michal nespravil chybu. Ibaže bol v nesprávny čas na nesprávnom mieste. Aneta mlčky počúvala, zbierajúc sily na príchod do nemocnice.

Pred operačnou sálou bolo ticho a pusto. Ešte stále Michala operujú, čo napĺňalo nešťastnú Anetu gigantickým strachom. Navyše bolesť hlavy začínala byť neznesiteľná. Dalibor mal vážne obavy, že sa poskladá. Nenávidel tento pocit bezmocnosti, ktorý už raz zažil a horúčkovo premýšľal, ako na dievča pôsobiť, aby mu ušetril kritické chvíle. Správala sa akoby tam nebol, ponorená do bezvýchodiskových myšlienok nepohnuto sedela na koženkovej lavici, nevnímala nič okolo seba.

„Aneta,“ prihovoril sa jej. Mykla sa a obrátila k nemu strhanú tvár. „Nechaj ma,“ odsadla si ďalej.

Keď sa z operačky vyhrnul tím lekárov, vyskočila na rovné nohy. Rozšírenými očami hľadela na skupinu unavených mužov a dve ženy, vysielajúce k nim nemú prosbu.

„Michalov stav je veľmi vážny.“ Nízky, asi päťdesiatročný muž uprel oči na Dalibora. „Musíme zavolať jeho najbližších príbuzných, aby... Čo tu robí toto dievča?“

„Je to Michalova snúbenica,“ odvetil Dalibor. „O pár dní mali mať sobáš.“

Lekári si vymenili pohľady. „Chcem ho vidieť,“ riekla Aneta slabým hlasom.

„V žiadnom prípade,“ pokrútil hlavou lekár. „Aspoň nie hneď teraz. Je v hlbokom bezvedomí, v šoku. A vy sama potrebujete ošetrovanie.“

„Nič mi nie je,“ namietla a zahryzla si do bezkrvných pier.

„O chvíľu ho prevezú na izbu intenzívnej starostlivosti. Vaša prítomnosť je tu zbytočná, aj tak k nemu nemôžete.“

„Počkám. Na ktorom poschodí je tá izba?“

„Na prvom.“

„Pod so mnou, Dalibor.“

S profesorom Lednickým sa poznali od čias, keď býval vo Zvolene. Jeho dcéra chodila s Janou do jednej triedy, boli skoro ako sestry a odvedy udržiavali priateľské vzťahy. Stál pri operačnom stole nad Janou, dohliadal na jej rehabilitáciu a úprimne smútil nad smrťou mladého dievčata.

V kancelárii najprv vybavil telefonát Michalovmu otčovi. Potom oboznámil

Zoznamom, čo všetko si zbalíť, sa vyhnete panike pri balení na poslednú chvíľu, podľa neho zistíte na konci pobytu, či ste niečo

A teraz už len zbalíť kufr. Pre niekoho je balenie dovolenkového kufru hotová strategická bojová úloha. Možno ste si už našli svoj vlastný „baliaci“ systém, no pre istotu ešte niekoľko rád.

PRED NÁSTUPOM NA DOVOLENKU

nezabudli v hotelovej skrini a môže vám veľmi pomôcť aj v prípade krádeže batožiny. Zostavte si ho v dostatočnom predstihu, aby ste do neho mohli dopĺňať nové nápady a odstraňovať zbytočnosti, najlepšie systémom - veci nutné, pravdepodobne potrebné a veci na jedno použitie.

Zistíte si dopredu predpoveď počasia, i lokálne tradície miesta, na ktoré sa chystáte, zväzíte plánované dovolenkové aktivity a tomu prispôsobíte svoj šatník. Základné hygienické potreby si zbalte do kozmetickej taštičky. Ideálnym riešením sú cestovné balenia, ktoré vystačia na celý pobyt a netreba ich nosiť naspäť domov. Týka sa to rovnako dámskej i pánskej kozmetiky. Dekoratívnu kozmetiku obmedzte na minimum, ale nezabudnite si pribalíť krém na opaľovanie s vysokým ochranným faktorom, mlieko, ktoré ukladní spálenú pokožku a výživné krémy. Určite oceníte cestovnú lekárníčku s nevyhnutnou pomocou, a ak pravidelne beriete lieky, nesmú v nej chý-

bať. To isté platí pre **sľnečné okuliare a náhradné dioptrické**. Samozrejmosťou je ešte fotoaparát, prípadne kamera.

Osobitnou kapitolou sú deti. Dôležité je myslieť okrem základných (oblečenie, hygienické potreby) i na ich osobitné požiadavky, a to podľa veku dieťa. Zoberieme im ich obľúbenú hračku, rozprávkovú knižku, CD s rozprávkami, zábavné hry a športové potreby.

A nakoniec pár drobností, ktoré sa môžu na dovolenke „hodiť“. Do separátnych vrečúšok, podľa kategórie, si pribalte **baterku, nožík, malú fľaštičku s pracím prostriedkom, pohotovostný kotúč toaletného papiera, papierové vreckovky, navlhčené kozmetické obrúsky, zatváracie špendlíky rôznych veľkostí, látkové vreckovky alebo šatky (poslúžia ako ochrana pred úpalom, po navlhčení ochladia)**. Ak nepotrebuje celého turistického sprievodcu krajinou, ale iba zopár stránok a mapu, prekopírujte si ich a neber-

te so sebou celú knihu. Drahé šperky nechajte radšej doma.

Cestovné dokumenty, nevyhnutné lieky, cestovné šeky, kľúče a iné cennosti majte vždy pri sebe. Malú finančnú rezervu však pre istotu vložte aj do kufru pre prípad, že by vám príručnú batožinu ukradli. Každý kus batožiny označte štítkom so svojím menom a telefónnym číslom. Rovnaký štítok pre istotu vložte aj dovnútra na pobalené veci. Nikdy v ňom neuvádzajte vašu domácu adresu! Ak je predsa len nutná, použite adresu do práce.

Každý máme tie svoje drobnosti, bez ktorých by sme dovolenku určite neprežili spokojne, ktoré si berieme pre istotu, alebo „čo, keby náhodou...“. Preto je dôležité začať a dobre si premyslieť, ktoré veci sú naozaj nevyhnutné. Aby sa nám nestalo, že po návrate domov vysypeme z kufru kopu zbytočnosti, ktoré sme vôbec nepouzili.

(O.M.)

ŽP GASTRO servis

Jedálny lístok 28. júl – 3. august 2008

Jedálny lístok 4. – 10. august 2008

Pondelok 28.7.

Polievka: sedliacka, pečivo
Údené mäso v cesťičku, zemiaky, šalát
Morčacie soté na ázij. spôsob, tarhoňa, šalát
Zapekané palacinky so špenátom
Syrové tajomstvo, pečivo
Mrkvovo-hubový nákyp, uhorkový šalát
Buchty na pare s lekvárom, kak. posýпка, kakao

Utorok 29.7.

Polievka: fazulová kyslá, pečivo
Maďarský hovädzi guláš, knedľa
Provensálsky kuraci rezeň, zel. ryža, šalát
Zemiakovo - bryndzové pirohy so slaninkou
Šalát zo srovej zeleniny s jogurtom, pečivo
Španiel. pikantné kuracie stehno, obloha
Čučoriadkový koláč, kakao

Streda 30.7.

Polievka: držková, pečivo
Bravčový perkelt, cestovina
Vyprážené kuracie stehno, zemiaky, šalát
Mletý holandský rezeň, knedľa
Zelotofu, pečivo
Zapekané zemiaky s póróm
Muffiny s čokoládou, kakao

Štvrtok 31.7.

Polievka: francúzska, pečivo
Morčacie prsia so špen. a syrom, ryža, šalát
Hovädzia pečienka na víne, knedľa
Rybie krokety, zemiaková kaša, šalát
Orientálny šalát, pečivo
Šéfovský šalát
Zemiak. slivkové knedličky, mak. posýпка

Piatok 1.8.

Polievka: zemiak. kyslá s kôprom, pečivo
Kuracie stehno s ružičkovým kelom, zemiaky
Bravčový prírodný rezeň, slov. ryža, šalát
Cestoviny s riccoto - špenátovou omáčkou
Fazuľový šalát so šunkou, pečivo
Sójový guláš, ryža
Zemľovka s tvarohom

Sobota 2.8.

Polievka: paradajková s ryžou, pečivo
Hovädzi debrecínski guláš, knedľa
Brav. zbojnícka krkovička, ryža, uhorka

Nedeľa 3.8.

Polievka: slovenská šajtkava, pečivo
Bravčový rezeň s pečefou, zemiaky, šalát
Perkelt s morčacieho mäsa, cestovina

Pondelok 4.8.

Polievka: brokolícová s fazuľou, pečivo
Hutnicke bravčové stehno, knedľa
Kuracie soté na zelenine, ryža, šalát
Losos s holandskou omáčkou, zemiaky, šalát
Šalát cestovinový so zeleninou
Údené mäso, dusená kyslá kapusta
Škoricové osie hniezda, kakao

Utorok 5.8.

Polievka: furmanská, pečivo
Hovädzi obalovaný rezeň, zemiaky, šalát
Kur. stehno s kuriatkovou omáčkou, cestovina
Držky na diabolský spôsob, knedľa
Šalát lahôdkový zelerový, pečivo
Zapekané zemiaky s kariolom a tofu, kečup
Pečené tvarohové buchty, kakao

Streda 6.8.

Polievka: hov. s peč. haluškami, pečivo
Morčacie prsia sečuánske, ryža, šalát
Hov. dusené, kôprová omáčka, knedľa
Roľnicke zemiaky, uhorka
Mexický šalát, pečivo
Dusené bravčové mäso s kelom
Sladký cestovinový nákyp

Štvrtok 7.8.

Polievka: pôrová s krúpami, pečivo
Vyprážená ryba, zem. šalát s majonézou
Plnený brav. závitok, slov. ryža, šalát
Pizza diabolská
Jesenný šalát, pečivo
Rezance s tvarohom, zakysanka
Palacinky s džemom a čokoládou

Piatok 8.8.

Polievka: zemiakovo - gulášová, pečivo
Pečené mor. stehno, červená kapusta, knedľa
Prírodná hov. pečienka, ryža, šalát
Zapečená mäsová ryža
Horehronský syrový šalát
Plnené hovädzie mäso, obloha
Makový závin s jablkami, kakao

Sobota 9.8.

Polievka: šurďica, pečivo
Belehradský brav. rezeň, opek. zemiaky, šalát
Kuracie prsia arabské, tarhoňa, šalát

Nedeľa 10.8.

Polievka: horácka, pečivo
Kur. stehno na smotane s pečivami, knedľa
Námornicke hovädzie mäso, ryža, šalát

Román na pokračovanie

Dalibora s operáciami, ktoré vykonal. „Má šancu na prežitie?“ opýtal sa Dalibor.

„Vzhľadom na jeho vek je nádej. Nič určité ti momentálne nepoviem. Sám dobre vieš, čo obnáša takéto zranenie. Má šťastie, že sme mali po ruke odborníkov, akých potreboval. Prasknutá lebka. Oči? To sú chúlóstivé záležitosť, ktorým musíme dopriať čas, aby sa vykrystalizovali. Iste budú nutné ďalšie operácie a ich dobrý výsledok ti zatiaľ nikto nezaručí. Mimo chodom, to dievčatko, tá snúbenica, koľko má rokov?“

„Tuším dvadsaťštyri, prečo?“
„Vyzerala na stredoškôlačku. Dám ti pre ňu niečo na upokojenie a odved ju domov.“

Aneta sa vytrvalo prechádzala pred dverami, za ktorými Michal bojuje o život. Vďačne prijala od Dalibora pohár vody i liek, dúfajúc, že bolesť hlavy ustúpi. Odiš. samozrejme, odmieta.

Minúty sa menili na hodiny. Anetina tvrdohlavosť svedčila o nezmeriteľnom zúfalstve, pričom nevydala zo seba ani hlásky, len si občas roztrase ne vzdychla. Dalibor s obavami sledoval jej čoraz neistejšiu chôdzu a bol nesmierne rád príchodu profesora s Michalovou rodinou.

„Ako to, že ste ešte tu?“ povedal profesor prísne so zamračeným čelom.

„Prosím vás,“ zašepkala Aneta vyschnutými perami. „Iba na chvíľčko mi dovoľte pozrieť sa na neho.“

„Čo s vami?“ dŕdal profesor. „Upozorňujem vás, že veľa z neho neuvidíte, tak žiadne scény.“

Nie! To nie je Michal! Jej lásku predsa nemohli ukryť pod toľké obvazy! Trčali mu ruky, na ktorých mal napichané ihly a spod snehobielych obvazov sa ako hady plazili rôzne hadičky, napojené na prístroje. Aneta mimovoľne cúvla.

„Varoval som vás,“ zasyčal profesor Lednický a vyviedol ju na chodbu. Sadli si na lavicu, kde ju láskavo objal okolo chvejúcich sa pliec.

„Bude to dobré, maličká. Jemu nepomôžete a seba ubližujete. Chcete mi tu od vyslenia odpadnúť?“

„Zachráňte ho,“ drkotala zubami.

„Pravdaže, nemožné ihneď – záznaky do troch dní. Tak si to predstavujete? Budte rozumná a choďte si domov odýchnuť.“

„Michal ma potrebuje,“ namietla chabou a ona sa urputne bránila.

„Teraz nie,“ vstal profesor. „Možno neskôr.“

Posledné dve slová nástojčivo rezonovali Anete v ušiach. Možno neskôr. Prečo povedal „možno“? Znamená to vari, že by ho mala úplne stratiť? Že by mohol zomrieť? Prestávala vnímať, čo sa s ňou deje, necítila injekciu, ktorú jej pichli.

Až mrazivý vzduch skorého rána ju trochu prebral. Očami plnými bolesti sa dívala na smutnú tvár Michalových troch bratrov, ich otca a Dalibora Pruknera. Vtedy si uvedomila, že on bol s ňou celú noc, no nevládala mu nič čo povedať.

„Chápem tvoje zúfalstvo, Aneta,“ riekol Dalibor polohlasne. „Nesmieš sa mu poddať, lebo zošalieš. Dovidenia.“ Odišiel.

„Podme domov,“ potiahol ju Maroš za ruku a nasadil do áut.

(Pokračovanie v budúcom čísle)

* čitateľská súťaž * čitateľská súťaž * čitateľská súťaž *

170. výročie dychovej hudby

Koncom 20. storočia

Ďalší veľký úspech dosiahla dychová hudba v roku 1996 na Pádívého Trenčine. Hneď po premiére na tomto vrcholnom podujatí, bola Dychová hudba Železiarní Podbrezová zaradená do „strieborného pásma“. Bola to odmena za poctivú prácu, ktorú jej členovia odvádzali. Národnosvetové centrum Slovenska poverilo Dychovú hudbu ŽP reprezentáciou v zahraničí. Účinkovala vo Viedni, Tótkomlose (Maďarsko), Sterzingu (Taliansko), Jastrzebii (Poľsko) a v nemeckom Bösseli.

Úspešné napredovanie pretrhla tragická smrť kapelníka Petra Zaorala a muzikantov Alojza Dürera a Radoslava Radakoviča, po automobilovom nešťastí v roku 1997. Po tejto udalosti nastali ťažké chvíle pre rozbehnutý život

Spomienka na kapelníka Petra Zaorala z roku 1996

orchestra, ktorý opäť ožil príchodom kapelníka Pavla Šianskeho. „Nechceme iba brať, chceme aj dávať. Dávať ľuďom to, čo očakávali už ich predkovia pred sto šesťdesiatimi rokmi, keď túto dy-

chovú hudbu založili. Verím, že v spoločnej snahe o udržanie a skvalitnenie orchestra to dosiahneme,“ povedal nový kapelník. Pod jeho vedením, za jeden a pol roka, získal orchestr ďalšie ocenenia - druhé miesto na Eurofestivaloch v nemeckom Bösseli a zaradenie do „zlatého pásma“ na Pádívého Trenčine v roku 1998. V tomto období mala dychová hudba 51 členov, z toho 23 zamestnancov železiarní, dvoch učiteľov, desať študentov, desať hudobníkov z okolitých obcí a šesť dôchodcov. Viac ako dvadsať rokov vtedy v orchestri účinkovali Ing. Milan Štulrajter, Vojtech Kotrán, Matúš Melicherčík, Peter Gregor, Miroslav Lehocký, Richard Bunda st., Ondrej Čech, Matej Pecník, Jozef Turis starší a Ing. Jozef Turis mladší, Jozef Kučera a Ing. Jozef Bánik.

(vk)

Jazykové okienko

O tom, že prázdniny sú v plnom prúde, svedčia rozosmiate skupinky detí, plné kúpaliská i plochy na športovanie. My, dospelí, si veru často s povzdychom spomenieme na „sladký čas malín“, keď našou najväčšou a mnohokrát jedinou starostou boli školské povinnosti: bifľovanie násobilky, učenie básní Jána Bottu, či povinné čítanie románov Františka Hečka a ďalších slovenských klasikov. Časy sa zmenili a neobišli ani našich klasikov. Všimli ste si, že v televízii uviedli slovenský film Červené víno od Františka Hečka? A akosi vám to v ušiach nechce znieť? Hovorí sa, že zvyk je železná košela. Tú košelu však musíme zmeniť.

Vysvetľuje to Matej Považaj v jazykovej poradni. V spisovnej slovenčine sa pomenovania osôb mužského rodu zakončené na samohlásku -o skloňujú podľa vzoru chlap. To znamená, že v genitíve (alebo „po našom“ v druhom páde), majú príponu -a, napríklad strýko - strýka, dedo - deda, Jano - Jana, Ševčenko - Ševčenka.

V minulosti, čiže v časoch, keď sme my, skôr narodení, navštevovali školu, sme si museli dávať pozor na výnimku: platila zásada, že domáce priezviská na -o sa skloňovali podľa vzoru hrdina. Napríklad už spomínaný Hečko - Hečku, Botto - Bottu, Krasko - Krasku. No a aby to nebolo také jednoduché, priezvisko Ševčenko, ktoré už slovenské nebolo, sa skloňovalo podľa vzoru chlap, čiže Ševčenko - Ševčenka.

Je zrejme, že takýto stav bol neprirodzený a časom sa spomínaná výnimka začala prispôbovať skloňovaniu ostatných pomenovaní osôb, zakončených na -o. To znamená, že slovenská gramatika je o niečo jednoduchšia. V súčasnosti podľa vzoru chlap skloňujeme aj domáce priezviská, zakončené na -o. Správne je teda román Františka Hečka, próza Milana Ferka, príhovor kardinála Jozefa Tomka, a aby sme boli bližšie, pohľadnica z dovolenky od Ivana Lička, mail Petra Zemka.

O. Molčanová

Kupón č. 12

Otázka: V ktorom roku bola Dychová hudba ŽP po prvýkrát zaradená do „zlatého pásma“?

(Odpovede posielajte do redakcie do desiatich dní od vydania tohto čísla.)

Správna odpoveď 11. kola: Pod taktovkou vynikajúceho kapelníka Petra Zaorala získala hudba v roku 1993 Cenu Karola Pádívého.

Európske občianske preukazy

Prvým júľom sa začalo vydávanie občianskych preukazov formátu Európskej únie. Nový občiansky preukaz dostanú všetci, ktorí po tomto termíne dovŕšia vek 15 rokov a tí, ktorí skončí platnosť pôvodného občianskeho preukazu. Nový občiansky preukaz má formát platobnej karty. Obsahuje tri línie ochrany, pričom jedna z nich je tajná. Prvou je tzv. gilosova ochranná podtlač, irisová tlač s plynulými farebnými prechodmi a holografický ochranný prúžok. Občanovi bude nový preukaz vyhotovený najneskôr do 30 dní od požiadania na okresnom riaditeľstve Policajného zboru. Tridsaťdňová lehota je potrebná z dôvodu, že existuje len jedno personalizačné centrum, ktoré ich vyhotovuje. Novinkou na preukazoch, ktorých dodávku zabezpečí nemecká firma Bundesdruckerei International Services, bude aj možnosť občana mať na preukaze zobrazenú krvnú skupinu či informácie o svojom zdravotnom stave.

(TASR)

Správne znenie križovky, z Podbrezovana č. 14, je „Pokojnú dovolenku vám praje redakcia“. Cenu víťazke nášho žrebovania - Alene Gierťovej z energetiky, venovala riaditeľka Zaninori Slovakia Ing. Anna Kováčová. Foto: V.Kúkolová

LETNÉ KÚPALISKO V PODBREZOVEJ

Leto je v plnom prúde a hoci nás zaskočilo chladnejšie júlové počasie, tešíme sa na návrat teplejších dní. Prijemne ich môžeme prežiť na horách, ale i pri vode.

Jednou z alternatív môže byť aj pobyt na prírodnom kúpalisku. To podbrezovské je otvorené denne od 9. do 18. hodiny. Okrem dvoch bazénov si môžete zapožičať ležadlo a pri hudbe, dobrej knihe, či v priateľskej spoločnosti si užijť zvyšok leta. Pre zamestnancov Železiarní Podbrezová a.s. a

ich rodinných príslušníkov (manželov, manželky a nezapomenúť deti) je pobyt zľavnený. Musia sa len preukázať firmovým preukazom a rodinní príslušníci fotokópiou preukazu zamestnanca a ďalším identifikačným preukazom, napr. plnoletý občianskym preukazom, maloletý kartou

poistenca. Jednorazové celodenné vstupné vás tak vyjde na 40 korún, študentov 30 a bývalých zamestnancov - dôchodcov na 10 korún. Za deti od 5 - 15 rokov zaplatíte 20 korún.

Vstupné pre verejnosť na celý deň je pre dospelých 60, študentov 50, dôchodcov 35, deti od 5 - 15 rokov 30 korún. Za deti do päť rokov vstupné neplatíte.

(vk)

INZERTNÁ služba

Bezpečnostné dvere SHERLOCK teraz v AKCII so zľavou -2100 Sk. Námestie M. R. Štefánika 20/15 Brezno, kontakt 0903 329394

...
Predám 3 - izbový byt, v osobnom vlastníctve, čiastočne prerobený, v centre Brezna. Informácie na tel. č. 0903 227 229 alebo 0910 400 772. Volajte po 18. hod.

Podakovania

Ďakujeme všetkým príbuzným, známym a bývalým spolupracovníkom, ktorí sa prišli rozlúčiť s našim milovaným manželom, otcom, bratom a starým otcom

Klement GIERTLIM
z Čierneho Balogu.

Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ.

Manželka a deti s rodinami

Spomienky

„Čas plynie a rana bolí, ani čas ju nezahojí. Keď nad ránom slnko vyjde malo, tvoje srdce náhle zastalo. Už ťa neprebudí slnko, ani krásny deň, ty si spiš svoj večný sen. Neprebudíme ťa ani najkrajším slovom, tak ti dáme na hrob kytičku a povieme: Otec náš drahý, zbohom.“

Dňa 30. júla uplynie trinásť rokov odvtedy, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a starý otec

Pavol GIERTL z Brezna.

Spomínajú manželka, synovia Pavol, Peter a dcéra Zuzana s rodinami a ostatná rodina

MIROSLAVOVI PERNISHOVI

želáme k významnému životnému jubileu veľa zdravia, šťastia a pracovných úspechov. Členovia kolektívu zmeny B, majstra V. Potkányho, z valcovne bezšvíkových rúr

Zlava Kupec a Barényi

Štyri tituly pre Podbrezovú

Horské stredisko Skalka pri Kremnici bolo 20. júla dejiskom Majstrovstiev Slovenska v MTB v disciplíne crosscountry. Podujatie, ktoré sa uskutočnilo zároveň ako štvrté kolo Slovenského pohára, charakterizovala vysoká účasť štartujúcich s medzinárodnou konkurenciou, početná divácka kulis a zaujímavé trate. Do bojov o majstrovské tituly ako prví z podbrezovských cyklistov zasiahli mladší žiaci a prvý titul pre ŽP Šport, a.s., získala Tereza Medvedová. V rovnakej kategórii žiakov skončil piaty Pavol Kviatok. V kategórii starších žiakov sa najviac darilo Petrovi Štulrajterovi, ktorý obsadil štvrté miesto a siedmy bol Ondrej Glajza. Z kadetiek naplnila

očakávaná Natália Šimorová, s prehľadom získala titul v tejto kategórii. Naopak, neočakávané bolo víťazstvo Petra Kupca medzi juniormi, dokonale využil neprítomnosť juniorského majstra sveta Petra Sagana a taktickou jazdou sa postupne prepracoval na vedúcu pozíciu. Nedarilo sa jeho oddielovému kolegovi Matejovi Medvedovi, z pretekov pre zranenie odstúpil. V elitnej kategórii mužov opäť potvrdil svoju výkonnosť reprezentant nášho klubu Milan Barényi. Počas pretekov viedol od úvodného okruhu a nakoniec triumfoval s viac ako dvojnásobným rozdielom pred Patrikom Kurilom z KHC Tatranská Štrba. Barényiho najväčší súper Maroš

Kováč z Dukly Trenčín preteky nedokonalil pre technické problémy. Úspešnú bilanciú podbrezovských cyklistov zavŕšil štvrtým miestom Martin Haring v kategórii U 23. Svoje nečakané víťazstvo medzi juniormi ohodnotil P. Kupec nasledovne: „Pred pretekami som mal za cieľ umiestnenie do piateho miesta, pri troche šťastia som dúfal v medailu. Záčiatočok bol ťažký, ale postupne sa mi jazdilo čoraz lepšie až na krúžke v poslednom kole. V zjazdoch som získaval na svojho najväčšieho súpera Rovňáka, keď sa mi podarilo mu uniknúť – vedel som, že to bude dobré ale víťazstvo ma veľmi prekvapilo.“

M. Mikuštiak + foto

Z bežeckých tratí

V tatranskej obci Štrba sa 13. júla uskutočnil 31. ročník Malého Štrbského maratónu, s obrátkou v Liptovskej Teplicke pod Kráľovou hoľou. Na náročnej trati, dlhej 31 kilometrov, v silnej konkurencii 231 bežcov zo štyroch štátov a horúceho počasia, keď desiaty štartujúci preteky vzdali, skončili naši bežci: v kategórii do 39 rokov bol 31. Stanislav Mak (celkovo bol 82.), nad 50 rokov bol 6. Peter Mikovíny (40.) a nad 60 rokov 17. miesto obsadil Stanislav Bobák.

(P. M.)

Úspešný štart

Prvá futbalová liga sa začala pre podbrezovské áčko 19. júla, duelom na domácej pôde s Dunajskou Stredou B, ktorý pred 1500 divákmi rozhodol Straka. Domáci tím bol od začiatku aktívny a už do desiatej minúty dvakrát ohrozil súperovu bránu, keď Chomistek mieril tesne vedľa. Z ofenzívnej hry vzišiel v 31. minúte prvý gól stretnutia. Na Turňov center si v šesťnástke ideálne nabehol Piatka a otvoril skóre stretnutia. V 44. minúte zahrávali domáci rohový kop a na presnú Tírovu loptu najvyššie vyskočil Gajdošík, hlavou zvýšil na 2:0. V druhom polčase sa hostia trochu spamätali a začali s aktívnejšou hrou. Pozorná obrana domácich im však nič vážnejšie nedovolila. V 77. minúte opäť Tírer zahrával rohový

kop, v šesťnástke sa najlepšie zorientoval Gajdošík, ktorý opäť hlavou zvýšil na 3:0. Bodku za vydareným stretnutím dal v 88. minúte Gottwald, ktorý zasunul do

prázdnej brány Chomistekov center od bránkovej čiary, 4:0. Víťazstvo domácich bolo jednoznačne zaslúžené.

(ML)

Pozývame vás na 27. ročník Memorálu hrdinov SNP v letnom biatlone s medzinárodnou účasťou, ktorý sa uskutoční 3. augusta v Predajnej, na strelnici Šimáň. Začína sa nástrelom dorastencov a dospelých o 9. hod. a končí vyhlásením výsledkov o 15,30 hod., o 16. hod. začínajú preteky prípraviek a veteránov zo vzduchovej zbranei HŠ podľa kategórií.

Oprava

V minulom čísle novin sme uverejnili neúplný údaj o umiestnení nášho pretekára v „Behu z okresu do okresu“. Peter Mikovíny v kategórii nad 50 rokov zvíťazil a v celkovom hodnotení bol ôsmy.

* Letná krížovka * Letná krížovka * Letná krížovka * Letná krížovka *

Vylúštené tajníčky zasielajte do redakcie do desiatich dní od vydania tohto čísla.

AUTOR: PK	oblok	T1	rímska štvorka	Pomôcky: RODION, AAS	malá os	dlhá kožušina okolo krku	rímskych 999	European commission	hélium (chem.)	alpský škriatok	starý brnkací nástroj		severovýchod	T3	nástroj na šitie
opoj alkoholom				behal dookola								oddychuj v spánku			
vzácná tekutina				T4 Okresný kinolog. klub								hod vedecký názov krídla			
český zápor			ruská rieka záhradná besiedka				meno Zorostra	T5	škriepka (zast.) medveď (det.)				španielsky člen tropická živica		
japonské mesto						Západoslov. múzeum na tomto mieste			žen. meno (27. 3.) EČV Ružomberka						
Pomôcky: OSAKA, ELEMI, LOIR	lesné zviera bieda, chudoba				predmety na predaj tavenie						orient. muž. meno dobrá voľa				malý kôň
polyetylén				štát v Malej Ázii francúzka rieka								kód estón. koruny patriaci Edovi			
postávala, nesesedela						mužské meno zdochlina (nem.)				podnik v Strážskom Rotary Klub Lausanne					
sústava priadzí na tkanie							nanotesla	rímska dvojka	ruské muž. meno znížený tón E						
ukazovacie zámeno			T2										citoslovce hĺkania		
americký (skr.)			mužské meno (13.1)										označenie lietadiel Česka		